



Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Michał
Nazwisko: Kaliniak
Miejsce urodzenia: Kościejów
Data urodzenia: 10-01-1917
Imię ojca: Aleksander
Imię matki: Melania
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta sprawy karnej przeciwko Aleksandrowi Kassarabie i innym, oskarżonym o to, że w latach 1945-1946 w Suchoj Psinie byli członkami zbrojnej grupy przestępczej lub nielegalnej organizacji, stawiającej sobie za cel obalenie siłą ustroju Polski Ludowej. Michał Kaliniak został oskarżony o to, że „w miejscowości Sucha Psina, pow. Głubczyce z końcem 1945 wstąpił do związku nielegalnego o nieokreślonej bliżej nazwie, a którego dowódcą był Kassaraba Aleksander, a celem gromadzenie środków walki orężnej przeciwko obecnemu, demokratycznemu ustrojowi Państwa Polskiego, a to: broń palna i amunicja. W związku tym występował jako członek do chwili swego aresztowania tj. do dnia 07.09.1946. (...) Od marca 1946 do chwili swojego aresztowania (...) przechowywał bez prawnego zezwolenia właściwej władzy broń palną”. Wobec czego popełnił przestępstwo przewidziane w art. 16 § 1 oraz art. 4 § 1 Dekretu z dnia 13.06.1946. Po aresztowaniu został osadzony w więzieniu Karno-Śledczym w Sosnowcu-Radosze. Wyrokiem z 24.10.1946 skazany został przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na 10 lat więzienia. 28.03.1947, na mocy amnestii (z 22.02.1947), Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach postanowił złagodzić karę do 6 lat więzienia. Koniec odbywania kary przypadał na 05.09.1952. Osadzony był w więzieniu w Sosnowcu, we Wronkach, Potulicach oraz w Ośrodku Pracy w Bielawach. 25.07.1951 zwrócił się z prośbą do Prezydenta o skorzystanie z prawa łaski i darowanie pozostałej części kary. Prośba została pozostawiona bez dalszego biegu. Michał Kaliniak został zwolniony z więzienia 05.09.1952.</p>		<p>IPN Wr 96/73, (RD 26/46, Pr. R 115/46).</p>

Sprawa operacyjna kryptonim "HKO" dot. Aleksandra Kassaraby i innych. Kontrola operacyjna osób skazanych wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z dnia 24.10.1946 za przynależność do tajnej, zbrojnej organizacji "Samodzielna Wieś" działającej na terenie Kościejowa w latach 1943-1945 i Suchej Psiny w latach 1945-1946. Michał Kaliniak został oskarżony o to, że wraz z innymi „od końca 1945 roku do dnia 05.09.1946 na terenie Suchej Psiny, pow. Głubczyce, brali udział w związku gromadzącym środki walki orężnej”, tj. o przestępstwo z art. 16 § 1 i art. 4 § 1 Dekretu o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa z dnia 13.06.1946. Skazany został na 10 lat więzienia wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z 24.10.1946. W uzasadnieniu podano, że „w roku 1943 na terenie Kościejowa pow. Lwów została zorganizowana w ramach AK organizacja miejscowa „Samoobrona Wsi” („Samodzielna Wieś”), której przywódcą był Aleksander Kassaraba. W trakcie przesiedlenia na tereny pow. głubczyckiego „Kassaraba polecił członkom tej organizacji zabrać ze sobą broń (...) tak więc gromadził na terenie Suchej Psiny znaczną ilość broni w rękach swych dawnych podwładnych z organizacji „Samoobrona Wsi”. Jesienią 1945 spotkał się z „członkiem organizacji NSZ, który zarządził by Kassaraba wznowił pracę konspiracyjną”. Materiały sprawy zostały złożone w Wydziale „C” KWMO w Katowicach do nr 26929/II. W teźce znajdują się także informacje dotyczące sprawy agenturalnego rozpracowania kryptonim "HKO". Podstawą założenia sprawy były doniesienia informatora pseudonim "Berd"/ "Berda". Dochodzenie prowadzone przez PUBP w Głubczycach wykazało, że były one sporządzane przez funkcjonariusza UB Józefa Adamusa, referenta Referatu III PUBP w Głubczycach, a agent o pseudonimie "Berd"/ "Berda" w rzeczywistości nie istniał. Michał Kaliniak nie występuje w fałszywych doniesieniach.

IPN Ka 04/4955 (26929/II).

Charakterystyka nielegalnej organizacji „Armia Krajowa-Samoobrona Wsi” pod dowództwem Aleksandra Kassaraby, działającej na terenie pow. głubczyckiego w latach 1945-1946. Materiały zostały opracowane przez Wydział „C” KWMO w Katowicach na podstawie akt o sygn. 26929/II. Według Charakterystyki nr 200 z 1975 roku organizacja „Armia Krajowa-Samoobrona Wsi” została utworzona w okresie okupacji na terenie wsi Kościejów w obwodzie lwowskim, a jej przywódcą był Aleksander Kassaraba. W czerwcu 1945 mieszkańcy Kościejowa zostali repatriowani na tereny powiatu głubczyckiego do wsi Sucha Psina. Mieszkańcy Kościejowa, za poleceniem dowódcy, zabrali ze sobą broń by „przechowywać ją potajemnie”. Jesienią 1945 Kassaraba nawiązał kontakty z innymi członkami AK i WiN w celu wznowienia działalności konspiracyjnej. Teren działania obejmował powiat Głubczyce. „Na wyposażeniu członków nielegalnej organizacji było 10 jednostek broni palnej oraz większa ilość amunicji”. Dnia 10.03.1946 członkowie „AK Samoobrona Wsi” w składzie czterech osób, dokonali „napadu rabunkowego z bronią w rękę na sołtysa wsi Wojnowice (...), rabując mu parę koni i wóz, sprzedając je potem za sumą 70 tys. złotych”. Sprawę członków nielegalnej organizacji „AK-Samoobrona Wsi” prowadził Wydział Śledczy WUBP w Katowicach. Likwidację jej działalności zakończono 05.09.1946 aresztowaniem dziewięciu członków tej organizacji. Dowódca Aleksander Kassaraba został skazany na karę śmierci, a inni na karę więzienia od 10 do 15 lat. Według kwestionariusza osobowego z 26.11.1979 Michał Kaliniak rejestrowany był jako członek AK o pseudonimie "Bawer" "wrogo ustosunkowany do polityki PRL". Był członkiem nielegalnej organizacji - „ramienia zbrojnego dowodzonego przez Kassarabę” od marca 1946 na terenie Suchoj Psiny. „W dniu 05.04.1946 brał udział w zebraniu organizacyjnym w mieszkaniu Kassaraby. W marcu 1946 nabył od dowódcy za kwotę 2.500 zł. Pistolet „Mauser”. Broń zabezpieczono 06.09.1946. Aresztowany i wyrokowany”. Aresztowany został 05.09.1946 i skazany 24.10.1946 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach na 10 lat więzienia. Nr sprawy dot. Michała Kaliniaka - RD-26/46, 4010/II.

IPN Ka 057/196 t. 1-2, IPN Ka 057/521
(Charakterystyka nr 200, 26929/II), IPN Wr 09/1211
(1/1211, Charakterystyka nr 26/79, t. I).

Materiały dotyczące nielegalnego ugrupowania zbrojnego „Kassaraby” (właściwie Kassaraby) działającego na terenie powiatu głubczyckiego. Michał Kaliniak od 1944 roku był członkiem AK (w grupie Kassaraby) na terenie Kościejowa w okręgu lwowskim, gdzie pełnił służbę wartownika. W 1945 roku został repatriowany z Kościejowa do wsi Sucha Psina w powiecie głubczyckim i wstąpił do reaktywowanej przez Aleksandra Kassarabę nielegalnej organizacji powiązanej z WiN. Został oskarżony o przynależność „do nielegalnego związku gromadzącego środki walki orężnej” o nazwie „Samoobrona Wsi” pod dowództwem Kassaraby oraz o nielegalne posiadanie broni. Aresztowany 09.09.1946 przez PUBP w Głubczycach i osadzony w więzieniu Karno-Śledczym w Sosnowcu-Radosze. Sprawa przekazana została do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach. Wojskowy Sąd Rejonowy skazał Michała Kaliniaka na 10 lat więzienia. Na podstawie amnestii z 22.02.1947 kara została zmniejszona do 6 lat więzienia. Przebywał od 27.06.1947 w więzieniu we Wronkach, od 11.05.1951 w więzieniu w Piechcinie, a od 20.06.1951 w Potulicach. Zwolniony został w 1952. Według danych informatora ps. „Igła” po zwolnieniu z więzienia „spotyka się dorywczo ze współnikami z bandy Kassaraby, którzy powrócili z więzień”.

IPN Wr 065/92 (4010/2) mikrofilm.

Michał Kaliniak widnieje na listach więźniów karnych Centralnego Więzienia we Wronkach (Księga główna więźniów karnych. Księga ewidencyjna więźniów wojskowych. Skorowidz alfabetyczny więźniów.), do którego został przeniesiony 27.06.1947 z więzienia w Sosnowcu, a 30.09.1950 do więzienia w Potulicach. Skazany został przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach 24.10.1946. Termin upływu kary 05.09.1952.

IPN Po 3/57, IPN Po 3/58 , IPN Po 3/68; IPN Po 3/69 (Księga główna więźniów karnych, Księga ewidencyjna więźniów wojskowych, Skorowidz alfabetyczny więźniów).

Michał Kaliniak został zatrzymany we wrześniu 1946 przez PUBP w Głubczycach z powodu „przynależności do NSZ”. 23.09.1946 przekazany został do WUBP w Katowicach. 09.10.1946 sprawę przesłano do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Katowicach, a zatrzymany został osadzony w więzieniu Karno-Śledczym w Sosnowcu-Radosze. Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach 24.10.1946 skazał Michała Kaliniaka na 10 lat więzienia i pozbawienia praw na 5 lat. Karę odbywał od 05.09.1946 do 05.09.1952. Materiały złożono do archiwum Wydziału X WUdsPB w Stalinogrodzie (Katowicach) w 1956 do nr 1467/47 a następnie złożono je w Wydziale „C” KWMO w Katowicach. Akta sądowe o nr RD-26/46 złożono do archiwum Wydziału „C” KWMO w Opolu w 1976 roku. Michał Kaliniak w czasie okupacji na terenie Kościejowa w powiecie lwowskim należał do miejscowej organizacji w ramach AK pod nazwą „Samodzielna Wieś” („Samooobrona Wsi”, „Armia Krajowa Samodzielnej Wsi”). „W 1945 w ramach repatriacji przybył do Suchej Psiny w powiecie głubczyckim zabierając ze sobą broń. W latach 1945-1946 wznowił działalność konspiracyjną na polecenie członków nielegalnej organizacji”. „Od marca 1945 do 05.09.1946 posiadał bez zezwolenia pistolet Mauser z dwoma magazynkami i 25 sztuk amunicji za co został skazany.” Akta sprawy o sygn. 26929/II złożono do archiwum Wydziału „C” w KWMO w Katowicach. W Kartotece ogólnoinformacyjnej Wydziału „C” WUSW w Opolu oraz w Kartotece zagadnieniowej KWMO w Opolu widnieje adnotacja „członek nielegalnej organizacji WiN – dokonywał napadów rabunkowych z bronią w rękę”. Materiały o nr 3565/55 zostały przekazane przez Referat ds. SB w Głubczycach do Wydziału „C” WUSW w Opolu w 1974, a następnie zostały opatrzone nr 4010/II oraz zniszczone w 1989. Zachował się mikrofilm o sygn. 4010/2.

Kartoteka ogólnoinformacyjna MSW w Warszawie, Kartoteka skazanych MSW w Warszawie, Kartoteka ogólnoinformacyjna WUSW w Katowicach, Kartoteka pomocnicza zagadnieniowa Działu IX „Nielegalne posiadanie broni” WUSW w Katowicach, Dziennik archiwalny WUSW w Katowicach, Repertorium WSR w Katowicach, Kartoteka ogólnoinformacyjna WUSW w Opolu, Kartoteka zagadnieniowa KWMO w Opolu, Inwentarz akt Działu II WUSW w Opolu.